

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

8. SINIF

BECERİ TEMELLİ

KAZANIMLARA UYGUN

MEB DERS KİTABI ODAKLI

% 100 ORJİNAL SORULAR

SORU ÇÖZÜMLÜ

2020-2021

Ahmet KARTAL

Sosyal Bilgiler Öğretmeni ve Soru Yazarı

I. DÖNEM ARA TATİL KONULARINI KAPSAR

DENEME SINAVI

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. Mustafa Kemal Suriye’den gizlice Selânik’e gelmiş ve güvendiği arkadaşları ile Askerî Rüştiye öğretmenlerinden Hakkı Baha’nın evinde toplanmışlardır. “Arkadaşlar, bu gece burada sizleri toplamaktaki amacım şudur: Bu talihsiz memlekete karşı önemli görevlerimiz vardır. Ben Suriye’de bir cemiyet kurdum. Baskıcı yönetim ile mücadeleye başladık. Buraya da bu cemiyetin temelini kurmaya geldim. Eskimiş olan çürük yönetimi yıkmak, milleti hâkim kılmak, özetle vatani kurtarmak için sizi göreve çağırıyorum.”

Buna göre konuşmasında geçen “Eskimiş olan çürük yönetimi yıkmak” ifadesi ile Mustafa Kemal’in;

- I. Ülkede saltanat anlayışının var olması
- II. Halkın siyasette egemen olması
- III. Devlet yönetiminde tek kişi hâkimiyetinin geçerli olması
- IV. Osmanlı topraklarının paylaşılma istenmesi

durumlarından hangilerine son vermek istediği söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) I, II ve IV

2. Aşağıda Mustafa Kemal’in okul hayatı ile ilgili bir görsele yer verilmiştir.

Bu bilgilere bakılarak Mustafa Kemal hakkında;

- I. Askeri eğitimini farklı şehirlerde sürdürmüştür.
- II. Ülkesinin siyasi merkezinde düşüncelerini basın yolu tecrübesi kazanmıştır.
- III. Tabloda sadece meslek hayatı ile ilgili okullara yer verilmiştir.
- IV. Yabancı dilini ilerletmeye önem vermiş, kendini farklı konularda geliştirmiştir.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I, II ve III B) I, III ve IV C) II ve IV D) I, II, III ve IV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

3. Bu şehrin dilleri ve dinleri farklı mütevacı insanları, bu küçük tatlardan büyük mutluluklar çıkarmasını bilirdi (...) Fakat çok geçmeden bu huzur ve sessizliğin yerini, Rum çetelerinin ayrılıkçı çığlıkları alacaktı. Korku ve tedirginlik (...) fırtına yüklü siyah bulutlar gibi dolaşmaya başlayacak, Makedonya'nın, (...) Selanik'in Türk mahallelerine bir karabasan gibi çöken bu korku ve tedirginlik bulutlarını dağıtmak, bir türlü mümkün olmayacaktı.

Buna göre parçada geçen "Rum çetelerinin ayrılıkçı çığlıkları" ifadesi Osmanlı Devleti'ni kurtarmak için ortaya atılan hangi fikir akımın geçerliliğini yitirdiğini göstermektedir?

- A) Osmanlıcılık B) İslamcılık C) Batıcılık D) Türkçülük

4. Mustafa Kemal, vatan ve millet sevgisinin oluşmasında Namık Kemal'den; hak, adalet ve özgürlük ve çağdaşlık kavramlarında Tevfik Fikret'ten; Türk milliyetçiliği duygusunda Ziya Gökalp'ten; millî kültür, millî birlik ve beraberlik konularında ise Mehmet Emin'den etkilenmişti. Ayrıca Rousseau, Voltaire ve Montesquieu gibi Aydınlanma Çağı Fransız düşünürlerinin eserlerini okuyarak demokrasi, millî egemenlik, özgürlük, eşitlik, hukukun üstünlüğü gibi kavramları öğrenme fırsatı bulmuştur.

Buna göre Mustafa Kemal hakkında;

- I. Yerli ve yabancı birçok aydının fikirlerinden istifade etmiştir.
II. Kendini farklı konularda geliştirmiştir.
III. Düşünce dünyası milli ve evrensel etkenlere bağlı olarak oluşmuştur.

sonuçlarının hangilerine varılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

5. Kuva-yı Milliye, halkın isteği doğrultusunda halkın içinden çıktığı için yapısı itibariyle her kesimden insanı bünyesinde barındırıyordu. Her kesimden insanın yer aldığı ve işgallere karşı oluşturulan bu ortak direniş kuvvetlerinde bazı kesimler ön plana çıkmıştır. Bu grupların başlıcaları şunlardır: a) Subaylar ve bürokratlar (o dönemde askeri vazifede bulunanlar ve devlet görevlileri), b) Efeler ve zeybekler, c) Çeşitli mesleklere sahip halkın içinden gelen gönüllüler, d) Eşraf ve din adamları (sözü dinlenir, zengin sayılan insanlar), e) Toprakla uğraşan köylüler. Bunlarla birlikte gazeteci ve aşiret reisleri gibi pek çok kesimin de yer aldığı direniş hareketleri, sivil halkın kendi isteği ile oluşturduğu kuvvetlerle gerçekleşmiştir. **(Kadir Kasalak, "Kuvâ-yı Milliye'nin Askeri Açidan Etüdü")**

Bu bilgilere bakılarak Kuva-yı Milliye ile ilgili;

- I. Farklı kesimlerden kişilerin bir araya gelmesi ile oluşmuştur.
II. Ülkede yaşanan işgalleri kabul etmemiştir.
III. Bünyesinde toplumun önde gelenlerini barındırmıştır.
IV. İhtiyaçlarını devlet imkânlarından karşılamıştır.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

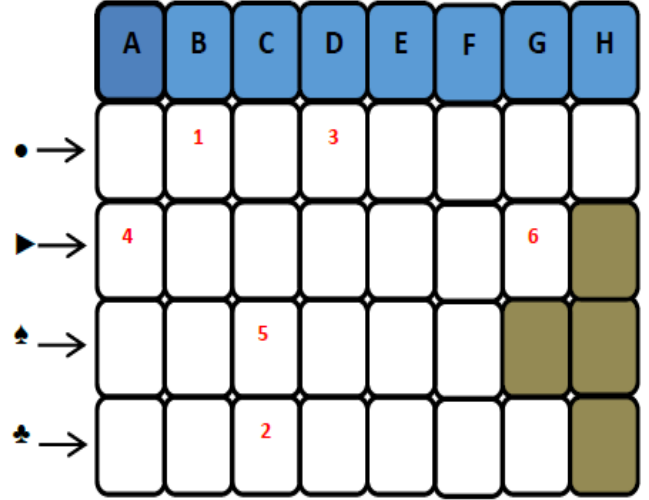
- A) I ve II B) II ve III C) I, II ve III D) II, III ve IV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

6. I. Dünya Savaşı ile ilgili yöneltilen soruların cevaplarını bulmacadaki boşluklara yazınız.

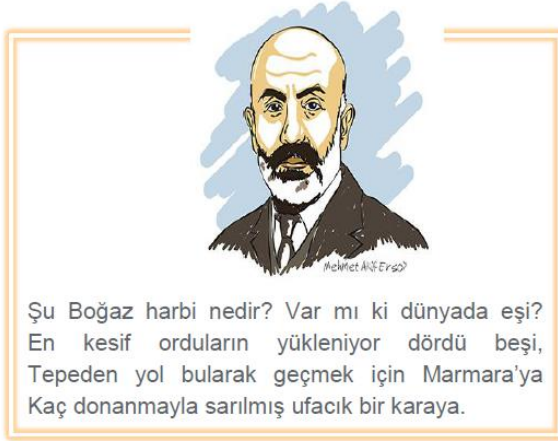
- Askerlerimizin düşmandan çok soğuk ve salgın hastalıklarla mücadele ettiği cephenin adı nedir?
- Osmanlı Devleti'ni kendi yanında savaşa sokarak halifeliğin gücünü kullanmak isteyen devletin adı nedir?
- ♠ Mustafa Kemal'in I. Dünya Savaşında görev aldığı son cephenin adı nedir?
- ♣ Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndan çekilmesini sağlayan ateşkesin adı nedir?

Bulmacada rakamların olduğu bölümlere denk gelen harfler sırası ile yazıldığında Milli Mücadeledeki hangi önemli kentimizin adı ortaya çıkmaktadır?

- A) Amasya B) Amasra C) Ankara D) Samsun

7. Aşağıda Mehmet Akif Ersoy'un bir şiiri, verilmiştir.

Mehmet Akif Ersoy'un şiirindeki "Boğaz Harbi" ifadesi ile işaret edilen cephenin adı hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) Kanal Cephesi
B) Çanakkale Cephesi
C) Kafkasya Cephesi
D) Irak Cephesi

8. Mustafa Kemal, I. Dünya Savaşı öncesinde Avrupa'daki devletlerarası rekabeti değerlendirerek çıkabilecek bir savaşı Almanların kaybedeceğini söylemişti. Alman ordularının Batı ve Doğu Avrupa'dan geri çekilmesini ve kuvvet dengesini asker kişiliği ile iyi değerlendiren Mustafa Kemal "Alman kuvvetleri ile beraber olanlar yenilecektir." demiştir. Ve olaylar tam da onun söylediği şekilde gerçekleşmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal hakkında;

- İleri görüşlü bir kişidir.
- Yaşananları iyi değerlendirip sonuçları doğru tahmin etme özelliğini ortaya koymuştur.
- Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesinden yana tavır sergilemiştir.

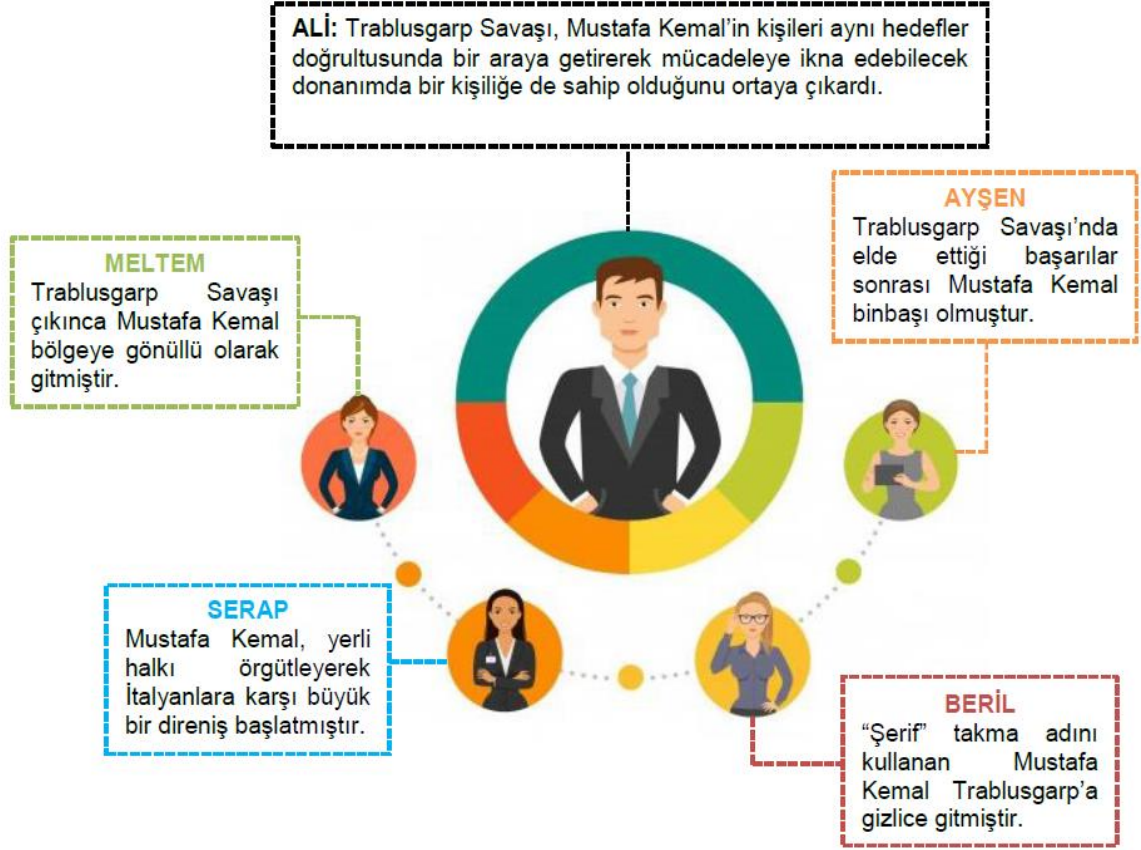
Çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

9.

Buna göre Ali'nin açıklamasına örnek olarak hangi seçenekteki kişinin verdiği bilgi gösterilebilir?

- A) Meltem B) Ayşen C) Serap D) Beril

10. Seyit Onbaşı savunma cephesi olan Çanakkale Savaşları sırasında yaşadıklarını şöyle anlatıyor;
- "...Toprağın altından çıktım. Baktım ki on üç arkadaşım şehit olmuş. Bir ben kalmışım, bir arkadaşım Niğdeli Ali, bir de batarya komutanı Yüzbaşı Hilmi Bey. Arkadaşlarımın bu şekilde gözlerimin önünde şehit edilmesini içime sindiremedim. Anamın bana öğrettiği duaları okudum. Size izahını yapamayacağım bir şeyler doldu içime. Merminin yanına koştum. Topun vinci de bozulmuştu. O mermiyi bir kez kaldırdım. Niğdeli Ali beni biraz destekledi. Basamaktan çıkarken kemiklerimin çatırtısını duyuyordum. Mermiyi namluya sürdürdüm, patlattım. İsabet ettiremedim. Aynı olayı üç kez tekrar ettim. Üçüncü mermiyle onların en büyük zırhlılarından Ocean zırhlısını dümen kısmından vurdum. O anda zırhlı etrafında dönmeye başladı. Denizin ortasında tam bir panik yaşıyorlardı!" (Ahmet Çapkın, "Kaderin Üstünde Bir Kader Vardır")

Bu bilgilere bakılarak;

- I. Osmanlı Devleti elindeki toprakları müdafaa etmek için mücadele etmiştir.
- II. Seyit Onbaşı inançlı ve azimli bir şekilde görevini yerine getirmiştir.
- III. İngiliz donanmasının en önemli gemilerinden biri isabet almış ve bu durum büyük bir korku yaşanmasına neden olmuştur.

Çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

1. Soruda geçen “Eskimiş olan çürük yönetimi yıkmak” ifadesi ile Mustafa Kemal saltanat yönetimini ve tek kişi hâkimiyetini kastetmektedir. Yani I ve III. Öncüller doğru cevaptır. Doğru cevap **B** olur.
2. “I. Askeri eğitimini farklı şehirlerde sürdürmüştür.” ifadesi doğrudur. Çünkü askeri eğitim için Selanik, Manastır ve İstanbul’da bulunmuştur.
“II. Ülkesinin siyasi merkezinde düşüncelerini basın yolu tecrübesi kazanmıştır.” ifadesi doğrudur. Çünkü İstanbul’da gazete çıkarmıştır.
“III. Tabloda sadece meslek hayatı ile ilgili okullara yer verilmiştir.” ifadesi doğrudur. Çünkü Mustafa Kemal’in mesleği askerliktir. Bu okullarda askeri okullardır.
“IV. Yabancı dilini ilerletmeye önem vermiş, kendini farklı konularda geliştirmiştir.” ifadesi doğrudur. Çünkü Fransızca dersi alması yabancı dilini ilerletmeye önem verdiğini, tarih ve edebiyat ile ilgilenmesi kendini farklı konularda geliştirdiğini gösterir.
Tüm öncüllerdeki bilgiler doğru olduğu için cevap **D** olur.
3. “Rum çetelerinin ayrılıkçı çığlıkları” ifadesi Osmanlı Devleti’nde ortaya atılan Osmanlılık fikrinin geçerliliğini yitirdiğini göstermektedir. Sorunun doğru cevabı **A** olur.
4. Sorudaki bilgilere bakılarak tüm öncüllerdeki bilgilerin doğru olduğu bu sorunun doğru cevabı **D** seçeneği olur.
5. “Her kesimden insanın yer aldığı” ifadesi I. öncülün doğru olduğunu gösterir. “İşgallere karşı oluşturulan bu ortak direniş kuvvetleri” ifadesi II. öncülün doğru olduğunu gösterir. “Sözü dinlenir, zengin sayılan insanlar” ifadesi III. öncülün doğru olduğunu gösterir. Kuva-yı Milliye’nin ihtiyaçları devlet tarafından karşılanmadığı için IV. öncülün doğru olmadığı görülür. Sorunun doğru cevap **C** olur.
6. Bulmacada rakamların olduğu bölümlere denk gelen harfler sırası ile yazıldığında Milli Mücadelenin önemli kentlerinden olan Ankara ortaya çıkmaktadır. Doğru cevap **C** olur.
7. Mehmet Akif Ersoy’un Boğaz Harbi ifadesi ile anlattığı cephe Çanakkale Cephesidir. Yani doğru cevap **B** olur.
8. Mustafa Kemal için kullanılan “Olaylar tam da onun söylediği şekilde gerçekleşmiştir.” ifadesi I ve II. öncüllerdeki bilgilerin doğru olduğunu gösterir. Doğru cevap **A** olur.
9. Mustafa Kemal’in Trablusgarp halkını İtalyanlar’a karşı örgütlemesi onun kişileri aynı hedef doğrultusunda bir araya getirerek mücadeleye ikna edebilecek donanımda olduğunu gösterir. Doğru cevap **C** olur.
10. “Savunma cephesi olan Çanakkale Savaşları” ifadesi I. öncülün doğru olduğunu gösterir. Seyit Onbaşı’nın ilk iki atışta isabet ettirememesine rağmen 3. atışı yapıp düşmen gemisini vurması II. öncülün doğru olduğunu gösterir. “Ocean zırhlısını dümen kısmından vurdum. O anda zırhlı etrafında dönmeye başladı. Denizin ortasında tam bir panik yaşıyordu!” ifadesi III. öncülün doğru olduğunu gösterir. Doğru cevap **D** olur.

